

Levný proud z Německa může být past. Češi platili 200 eur, Němci jen 15

SZ seznamzpravy.cz/clanek/porady-inside-talks-levny-proud-z-nemecka-muze-byt-past-cesi-platili-200-eur-nemci-jen-15-236534

Zuzana Hodková

Středa 12. července na evropské energetické burze: zhruba v jednu hodinu odpoledne překračuje na burze cena elektřiny pro české odběratele 200 eur za MWh. V tu samou dobu však odběratelé z Německa platí jen 15 eur.

I když jde o ojedinělý extrém, ukazuje, že se na levnou elektřinu z německých obnovitelných zdrojů nelze spoléhat. Důvody vysvětluje v pořadu Inside Talks šéf ČEPS Martin Durčák.

„Elektřina prochází burzou a na ní jsou zájemci z celé Evropy. Nemáme tak žádnou přednost třeba proti Balkánu. Na burze se stanovuje průměrná cena podle principu welfare - roli tedy hraje i přidaná hodnota. Tím dochází tomu, že ten, kdo nejenom nabídne více, ale také odebere více, může mít přednost,“ popisuje šéf české přenosové soustavy.

Tip od Seznamu

Sport, vaření, sex nebo rybaření. Pište o čemkoliv, zaujměte, a dobře si vyděláte.

„V případě blokových poptávek se tak levná elektřina v daleko větších objemech dostane do jiných států, protože toho nakoupí víc, i když třeba nabídnou nižší cenu než my. Koncentruje se tam vyšší mezní užitek,“ dodává Durčák s tím, že levná elektřina sice může protéct Českem, ale skončí jinde.

I když je tento červencový den na spotovém trhu zatím extrémní případ a situace trvala pouze čtyři hodiny, systém takto funguje.

„Kdyby se to objevilo v násobcích těchto hodin, mohlo by to mít výrazně větší dopady, než se dnes jeví,“ varuje Durčák před představami o tom, že se Česko může spoléhat jen na dovoz „levné elektřiny“.

Dva nové bloky jako náhrada starých Dukovan

Řešením, jak dovést Česko k energetické soběstačnosti, by podle zpráv uniklých z aktualizovaného návrhu vládního vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu měla být výstavba čtyř bloků jaderných elektráren.

„Nemyslím si, že jsou už v tuto chvíli jasné jednotlivé verze nebo scénáře. Jestliže se bavíme o čtyřech blocích, je třeba si uvědomit, že to nejsou čtyři bloky navíc, ale dva bloky jsou v podstatě náhrada Dukovan. Ty mají dnes instalovanou kapacitu kolem 2200 MW a předpokládá se, že jejich životnost by mohla být prodloužena na úroveň roku 2045, 2046. Nový blok o kapacitě 1100 MW by mohl

naběhnout po roce 2036. Dva bloky tak v podstatě vykryjí výpadek původních dvou bloků Dukovan po roce 2045. Reálně se tak bavíme o potřebě dvou nových bloků,“ vysvětluje Durčák.

Dvakrát větší spotřeba energie

Situaci je potřeba řešit už jenom proto, že pokud proběhne elektrifikace průmyslu i domácností, očekává se, že spotřeba energie stoupne ze současných 60 TWh ročně na více než 100 TWh ročně.

Cena výstavby všech nových jaderných bloků je zatím podle zpráv v médiích odhadována na částku 1,75 bilionu korun. I to se musí promítnout do ceny energií. Podle Durčáka budou sice náklady na výstavbu vysoké, ale pokud bychom po roce 2040 museli elektřinu dovážet a v Evropě nebyla k dostání, nastoupilo by takzvané upravování spotřeby, které ceny elektřiny vystřelí do astronomických výšin.

„Někdo by musel se vzdát své energie, kterou má nasmlouvanou, a potom jde taková cena v kalkulacích až na úroveň čtyř tisíc eur za MWh, což samozřejmě ovlivňuje cenu celkovou,“ dodává Durčák.

Nevýhodné uhlí už v roce 2026

Situaci v energetice může navíc už brzy zkomplikovat i uhlí. Ukazuje se totiž, že některým uhelným elektrárnám nebude vycházet ekonomika dříve než v roce 2033, o kterém se zatím mluvilo jako o roku „konce uhlí“.

„Na základě výhledů, které máme, tak některé uhelné elektrárny přestanou být rentabilní po roce 2026,“ říká Durčák s tím, že problém pak nastane zejména v tom, že Česko pak bude přebytkové v létě a naopak v zimě mu bude energie chybět. V létě tak může být elektřina na úrovni 30 až 50 eur za MWh, v zimě a na podzim za 200 eur za MWh.

Dostat sem požadované množství elektřiny navíc může být docela problematické.

„Znamená to, že musíme nahustit importy do omezeného počtu měsíců. Tam může být problém z hlediska průchodnosti sítí. Problém paradoxně dnes není na našich hranicích, ale v limitujících prvcích v zahraničí - například v Holandsku, Belgii a Německu. I kdybychom postavili a znásobili linky od nás do Německa, můžeme narazit na problémy uvnitř Holandska,“ dodává Durčák.

Odmítá i představy, že by situaci vyřešily vysokonapěťové stejnosměrné kabely, díky nimž bychom si pak mohli snadno obstarat elektřinu ze zemí, kde je levnější. Muselo by podle něj dojít k propojení minimálně v celém středoevropském prostoru – tedy včetně Německa.

Inside Talks

Pořad, ve kterém bude Zuzana Hodková se stálým týmem expertů rozebírat zákulisí byznysu. Tito insideři popíší, jakými tématy žije průmysl, potravinářství, reality, startupy, finance, energetika nebo automobilový průmysl, a vysvětlí klíčové momenty a souvislosti.

Insidery je tato skupina šéfů:

- Tomáš Kolář z Linetu
- Petr Palička z realitní divize Penty
- Petr Novák z divize automotive společnosti JTEKT
- Tomáš Spurný z Moneta Money Bank
- Ondřej Fryc z Reflex Capital
- Martin Durčák z ČEPS

Foto: Seznam Zprávy
Inside Talks. Každý pátek na SZ Byznys.